

De Sociëteit frist
het geheugen van
de Binnenstad op

De Sociëteit

Verhaal van de maand,
oktober 2021

“Mijn favoriete materiaal is goud”

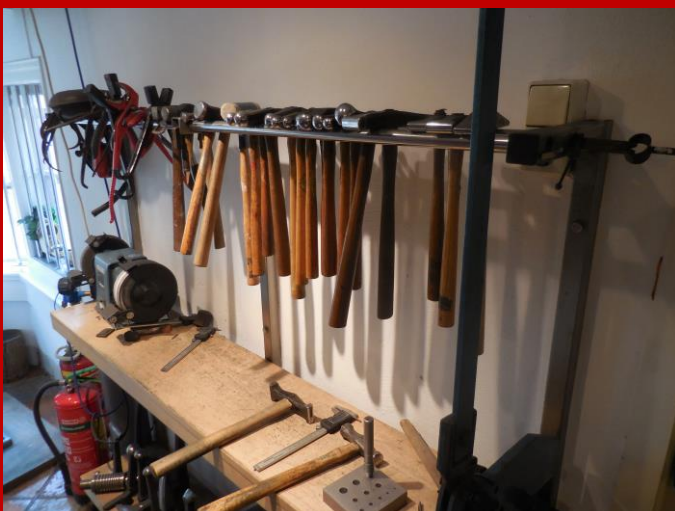
Piet Peperkamp is in 1958 geboren in Groet en komt als jongen van elf met zijn ouders naar Alkmaar waar ze aan de Westerweg gaan wonen. Als tiener haalt hij graag oude teevee's uit elkaar en buigt koperdraad in interessante vormen. Op de technische school volgt hij de richting metaal en daarna gaat hij naar Amsterdam voor verdere scholing. “Daar zat de beroepsopleiding voor edelsmeden. Je kon ook naar Schoonhoven, maar die opleiding vond ik te theoretisch. De vakschool in Amsterdam was praktijkgericht. Daarom koos ik daarvoor,” zegt hij. Als hij achttien jaar is, is hij meester-goudsmid, destijds de jongste van Nederland. In 1978 begon Piet als edelsmid voor zichzelf, “gewoon vanuit de zolderkamer op de Westerweg.” Vijf jaar later begon hij de winkel aan het Fnidsen, op de hoek van het Kleine Glop.

Als Piet over zijn opleiding vertelt noemt hij vooral één leraar. “Jan Mantel heeft mij de liefde voor het vak meegegeven,” zegt hij. “Hij was meer een zilversmid, mijn favoriete materiaal is goud. Het is harder dan zilver en heeft meer verwerkingsmogelijkheden.”

Wie was Jan Mantel?

Jan Mantel (1924 - 1991) volgde zijn opleiding tot edelsmid in Amsterdam en Luzern (Zwitserland). Later kwam hij naar Alkmaar. Hij maakte (sport -) trofeeën en kerkelijke kunst. Het Zuiderzeemuseum en het Westfries Museum hebben werk van hem. Over zijn leven weten we weinig. Op zijn grafsteen op de Algemene Begraafplaats aan de Westerweg staat de spreuk “Per angusta ad augusta”, dat wil zeggen “door lijden tot heerlijkheid.”

“Tot op de dag van vandaag gebruik ik gereedschap dat ik van Jan Mantel heb gekregen.”

Edelsmid aan het Fnidsen

In 1983 kon Piet de winkelruimte aan het Fnidsen 72 huren. Zeven jaar later kocht hij het pand. Het voldeed aan al zijn wensen. "De locatie is goed, voor voorbijgangers en klanten ben ik zichtbaar aan het werk en ik kon boven de winkel wonen." Tegenwoordig woont Piet niet meer boven zijn zaak. Daardoor heeft hij minder contact met de burens, zijn collega-winkeliers en dat vindt hij wel jammer. Vanwege zijn niet-Alkmaarse afkomst, noemt Piet zichzelf "nep-Alkmaarder", maar de stad zit in zijn hart. Tijdens Kaeskoppen-stad zat hij vroeger in een "historische" outfit voor zijn winkel te werken. De kaasdragers komen bij hem als er speldjes gerepareerd moeten worden en voor de 8 oktober vereeniging knapte hij de bestuursspeldjes op.

Het Huis met de Kogel en het pand van Piet zijn de enige twee huizen in de binnenstad die nog een houten gevel hebben. Het pand aan Fnidsen 72 dateert van voor 1530; na die tijd waren houten gevels verboden vanwege brandgevaar. Het pand heeft een tuitgevel. De achtergevel heeft zgn. overkragende verdiepingen. Het pand is een rijksmonument. "Toen ik hier in 1983 begon, nam ik de huur over van een kunst- en kitschhandel," herinnert Piet zich. Hij zit nu ruim 38 jaren in het pand dat door de jaren heen veel verschillende huurders en eigenaren heeft gehad. De recordhouder is de familie Hofstee die hier van 1876 tot ten minste 1939 zat. De familie dreef een zaak in galanterieën, dat zijn volgens Van Dale's woordenboek (versie 1898) "allerlei voorwerpen van weelde, artikelen van mode en smaak, sierlijke snuisterijen enz..."

Deze foto werd genomen bij de opening van Piets zaak. Hier neemt Piet de felicitaties in ontvangst van bloemenwinkelier Wim van Assem, nog altijd zijn buurman aan het Fnidsen.

Foto's: Ankie Smit; foto opening zaak: privécollectie Piet Peperkamp. Informatie over Jan Mantel: RKD – Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis; Pieter Scheen, Lexicon Nederlandse Beeldende kunstenaars 1750-1950.